

ZPRAVODAJ – aneb novinky v obci SLATINKY

Prosinec 2021

14

Vážené občanky a vážení občané Slatinek,

rád bych vás při konci roku pozdravil a dle tradice vám všem popřál nejen krásné zbývající dny adventu a požehnané Vánoce, ale i příslib šťastného roku dalšího. Tradičně číslo vánočního Zpravodaje uvozuje poetické malované pozdravení – přání Kateřiny Coufalové. Tomu letos dominuje milý motiv tří ptáků – červenek. Jsme zvyklí, že ptáci na zimu většinou odlétají. To jen posiluje představu, že zima je dobou, kdy nás v oné různorodé pestrosti prospěvujících si ptáků opouští radost jara a léta, a zůstáváme tak v této pochmurné době sami. S málem světla a tepla. Na jednu stranu to může být pravda, ale právě červenky jsou výjimkou. Tito veselí ptáci sice zčásti odlétají, ze severu však zase jiné červenky přilétávají trávit zimu k nám, stejně jako na tomto obřádku. Ukazuje to o něco pozitivnější tvář naší zimy,

kteřá je z jiné perspektivy (třeba těchto červenek) přece jen vlídnější a veselejší. Zima tak nemusí být jen dobou mrazu, kdy s vyhlídkami na jaro pouze pasivně čekáme, až „to“ skončí. Může to být také období, jež má přirozený smysl. Období, které nabízí zklidnění, usebrání, jako se ztišuje celá příroda, kdy lze nacházet třeba čas na věci, na něž přes rok čas nezbyl. Při pohledu na milé červenky, které si na zimu na rozdíl od nás nestěžují, se můžeme pokusit smysl a světlo nacházet i v tomto potemnělém ročním období. Ano, je to těžké. Ale onen stále připomínaný příběh světla Vánoc, které vstupuje každoročně do našich příbytků, můžeme brát i jako výzvu k udržování a šíření této záře pokoje, radosti a lásky. Ať nás i naše blízké toto světlo provází a hřeje po všechny další dny.

Ondřej Jakubec

Kateřina Coufalová

Události posledních měsíců

Konec roku 2021 je tu a já bych vás ráda informovala, co se v uplynulém čase v obci přihodilo a co nás čeká v roce příštím.

Díky příznivé covidové situaci v létě a zkraje podzimu se ve druhé polovině roku ve Slatinkách podařilo uspořádat alespoň některé akce, na které jsme byli zvyklí. Děti si užily mimo jiné Pohádkový les, sportovci uspořádali svá klání a hasiči jako každoročně úspěšně vylovili rybník a my si mohli pochutnat na rybích dobrotách. O tom všem si přečtete v tomto předvánočním čísle.

Ze všeho nejvíc nás mrzí, že se už druhý rok nemohlo uskutečnit setkání seniorů. Letos jsme pro ně měli připravené předvánoční posezení u stromečku. I když v současnosti není zakázáno pořádat akce do 100 účastníků, rozhodli jsme se, že nestojí za to riskovat zdraví našich starších spoluobčanů. Stejně jako Mikulášskou nadílku jsme raději i toto předvánoční posezení seniorů zrušili. Věříme ale, že s nastupujícím jarem se situace opět uklidní, a až se oteplí, vynahradíme jim tu dvouletou absenci nějakou příjemnou akcí s programem. Uspořádáme pro ně třeba venkovní grilování s posezením na hřišti nebo nějaký zajímavý výlet.

Ještě bych vás ráda informovala o novinkách z chodu obecního úřadu a činnosti zastupitelstva ve druhé polovině tohoto roku. Na veřejném zasedání zastupitelstva, které se konalo 4. října, jsme občany informovali o výsledku výběrového řízení na rekonstrukci víceúčelového hřiště. Vítězem se stala firma PRECOL, s. r. o. Smlouvu s touto firmou bychom měli schvalovat 15. prosince na letos posledním veřejném zasedání zastupitelstva.

Dalším bodem programu říjnového zasedání byla nová obecně závazná vyhláška o místním poplatku za obecní systém shromažďování odpadů, kterou musí mít po změně zákona všechny obce v České republice. Slatinky tuto vyhlášku měly, ale museli jsme ji upravit podle nových pravidel. Problematika odpadového hospodářství se stává stále naléhavější. Není jistě pro nikoho novinkou, že náklady výrazně narůstají. Jediná možná cesta do budoucna je ještě důsledněji odpad třídit. Obec na likvidaci odpadů za každého občana doplácí, přesto jsme se na poradě zastupitelů dohodli, že ještě pro příští rok budeme preferovat poplatek ve stejné výši, tedy 500 Kč. Také s ohledem na to, jaký růst cen ve všech směrech právě zažíváme. Je ale jasné, že do budoucna se suma za svoz komunálního odpadu zvýší.

Rok 2022 je také poslední, ve kterém jsme vázáni určením ceny stočného podmínkami poskytnuté dotace na vybudování kanalizace. Pro příští rok nám byla stanove-

na cena za stočné 54 Kč. Také tento bod bude projednáván na prosincovém zastupitelstvu.

Na závěr jsem si nechala příjemnou zprávu. Jsem moc ráda, že po téměř dvouletém úsilí a průtazích vám mohu oznámit, že jsme ze Státního fondu dopravní infrastruktury získali příspěvek 11 041 578 Kč na stavbu chodníku s venkovní osvětlením podél silnice III/44524 (na Větrák). Znamená to, že chodník bude! A příští rok už se nebudeme dívat jen na snímky z vizualizace 😊. Nějaký čas to sice vypadalo, že Olomoucký kraj nebude moct kvůli nedostatku financí splnit svou část původní dohody na rekonstrukci příslušného úseku silnice, což by ale byla velká škoda. Snad jsme ale po vzájemných jednáních i zde našli řešení. V tuto chvíli je před schválením smlouva o vzájemné součinnosti, v lednu bude vypsáno výběrové řízení na zhotovitele a počátkem léta by se mělo začít stavět. Alespoň taková je strategie. Uzavření tohoto klíčového místa vjezdu do obce přinese komplikace v dopravě, tak bychom ho chtěli směřovat na prázdninové měsíce. Snad se vše podaří tak, jak si představujeme. Z naší strany pro to uděláme maximum.

Jsou před námi už druhé Vánoce poznamenané mimořádnou situací, ve které se nachází nejen naše republika, ale vlastně celý svět. Já nám všem přeji, abychom mohli alespoň přes svátky vytěsnit všechny ty negativní zprávy, které se na nás odevšad valí. Máme výhodu, že žijeme trochu stranou, obklopeni krásnou přírodou. Tak si užívejme klidu, rodinné pohody se svými nejbližšími a vánoční atmosféry se vším, co k ní patří. A do nového roku ať jsme zdraví a ať se nám všem daří.

Monika Prokopová

Z vizualizace nového chodníku (pohled směrem z obce nahoru ke „Křížku“)

V pátek 26. listopadu 2021 oslavil Mikroregion Kosířsko 20. výročí své oficiální existence. Jedná se o dobrovolný svazek devíti obcí – Lutín, Drahanovice, Slatinice, Těšetice, Hněvotín, Slatinky, Luběnice, Olšany a Ústín.

Při této slavnostní příležitosti jsme se sešli na Valné hromadě, která se tentokrát konala na rozhledně na Velkém Kosíři. Rozhledna je asi nejznámějším a nejviditelnějším výsledkem spolupráce obcí mikroregionu. Počasí bylo mrazivé, poprvé v letošním roce začal padat sníh, což ale nijak nevadilo příjemnému setkání. Rozhledna díky fotovoltaickým panelům prvním rokem disponuje elektrickou energií, a tak jsme si mohli zatopit a rozsvítit. Na setkání se nejen vzpomínalo a bilancovalo, ale také se rozvíjely plány na budoucí společné akce a projekty.

Přejeme mikroregionu do dalších let mnoho úspěchů, dobrých nápadů i dostatek financí na jejich realizaci. *Monika Prokopová*

Foto: autorka

Také v letošním roce se na návsi ve Slatinkách na první adventní neděli rozsvítily vánoční světla. Měli jsme pro děti připravené setkání s Mikulášem, anděly i čerty. Bohužel současná situace, která kopíruje loňský rok, nám neumožnila setkání uskutečnit ani venku. Tak snad to dětem vynahradíme v příštím roce.

Foto: P. Prokop

Mateřská škola v letošním školním roce

V předvánočním zpravodaji vás chci seznámit s tím, co je u nás ve školce od září nového.

Letošní školní rok začal celkem poklidně. Na děti čekala spousta nových hraček, a to hlavně dřevěných. Největší radost jim udělal ponk, u kterého mohou šroubovat šroubky a maticky a konstruovat nejrůznější sestavy podle návodu nebo vlastní fantazie. Správně dokončená konstrukce se pak může pohybovat nebo zvedat drobné předměty.

Dalším velmi oblíbeným novým kusem je kuličková dráha, kdy se libovolně sestaví magnetické překážky za sebe a pomocí kroužku se vede dřevěná nebo skleněná kulička po dráze. Na jejím konci je za úspěšné zvládnutí dítě odměněno cinknutím.

Holčičky mají v kuchyňce novou čajovou sadu a tak často pečou sušenky a pořádají dýchánky.

Snažíme se co nejvíc pobývat venku, využíváme všechna hřiště a vhodná místa v obci. Bohužel se potýkáme s vysokou nemocností, a proto se nás poslední dobou schází jen hrstka.

Pravidelně také probíhají lekce jógy pod vedením paní Marko. Snažíme se touto cestou aktivní děti zklidnit a donutit je se koncentrovat, tišším dětem pomáhá jóga vybudovat sebevědomí. Cvičením si zlepšují zdraví a zvýší stupeň fyzické zdatnosti, flexibility, síly a rovnováhy. Všechny cviky pro děti vycházejí z jógy pro dospělé, jsou však přizpůsobeny dětským schopnostem. Většinou se jedná o pozice inspirované přírodou a zvířaty, které se učí formou vyprávění příběhu nebo básniček a krátkých pohádek.

Foto: archiv MŠ

Se začátkem adventu se také k nám do školky chystal přijít Mikuláš. Dopoledne jsme s dětmi ještě dolaďovali básničku, kterou jsme si pro něj připravili, a čekali, než Mikuláš zazvoní u školky. Vzhledem k tomu, že jsme nechtěli děti vystrašit, pustili jsme dovnitř pouze Mikuláše. Děti již ve dveřích zahlédly, že nepřišel s prázdnou. I když některé děti měly obavy, protože čerti jistě nebyli daleko, myslím, že nakonec si všechny Mikuláš získal. Mikulášskou nadílku jsme si společně moc užili.

Všem přejeme radostné Vánoce, dětem spoustu dárků pod stromečkem a v lednu se zase budeme těšit v naší školce.

Za MŠ ve Slatinkách Renata Klajblová, ředitelka

Foto: Pavel Dostál

V letošním roce jsme ve Slatinkách přivítali devět nových občánků. Šest děvčátek a tři chlapce. Na vítání bohužel tři z dětí pro nemoc chyběly, o dárek a příspěvek ale samozřejmě neprijdou. Všem narozeným dětem i jejich rodičům přejeme pevné zdraví, ať jsou spokojení a šťastní, a ve Slatinkách prožívají radostné a bezstarostné dětství.

Ve druhé polovině letošního roku jsme uspořádali pro děti tři naše tradiční akce.

Hasiči ze Slatinek předvedli profesionální ukázkou zásahu. Děti i dospělí mohli nahlédnout do jejich práce a sami si vyzkoušet hašení.

POHÁDKOVÝ LES

Na začátku školního roku si děti užily pohádkové odpoledne.

V sobotu 4. září 2021 opět Slatinky navštívily stovky dětí a dospělých z blízkého, ale i hodně vzdáleného okolí.

Čekaly tu na ně pohádkové bytosti, děti plnily úkoly, kterými si procvičily svou trpělivost, pracovitost a soutěživost. V cíli na fotbalovém hřišti nechyběl bohatý program: bublifukování, balonkový klaun, malování na obličej, pletení copánků, různé dětské atrakce a navštívili nás i Superhrdinové.

Děkujeme všem za podporu a pomoc s organizací Pohádkového lesa. Velmi si jí vážíme, protože bez ní bychom nebyli schopni tyto pohádkové Slatinky vytvořit. Díky patří OÚ Slatinky, slatinčovským hasičům, SK Slatinky, všem sponzorům, organizátorům, dobrovolníkům, maskám a všem, kteří jakkoli přispěli svou činností! 😊

DRAKIÁDA

V sobotu 25. září se na fotbalovém hřišti konala drakiáda. Bylo bezvětří, ale o to více sluníčka. Sešlo se celkem přes 50 účastníků, kteří si užili slunečné odpoledne nejen s pečenými bramborami. Děkujeme za účast a doufáme, že příští rok nám to více zafouká.

Foto: archiv Slatinkoček

USPÁVÁNÍ BROUČKŮ

Sobota 7. listopadu patřila opět dětem. Jako každý rok jsme se sešli na návsí, opekli si špekáčky a po setmění vyšli společně s broučky a lampiony na fotbalové hřiště. Tam jsme broučky uložili do domečku, kde budou spát zimním spánkem. Tato sobota se vždy nese v duchu pohody a přípravy na zimní období, se kterým souvisí spánek, klid a harmonie. Děkujeme za broučky a přejeme krásný zimní čas.

BETLÉMSKÉ SVĚTLO dovezeme do Slatinek v sobotu 18. 12. 2021.

Od 16 hodin bude po celou dobu svátků svítit pro vás všechny, abyste měli možnost si ho donést k vánočnímu stolu.

Přejeme všem pokojné prožití Vánoc a do roku 2022 co nejvíce pohody a zdraví.

Sportovně-kulturní akce pořádané Sportovním klubem Slatinky v roce 2021

*Náš klub měl naplánováno několik sportovně-kulturních akcí,
ale z důvodu mimořádných vládních opatření musela být i letos většina z nich zrušena.
Ohlédneme se alespoň za dvěma, které se nám podařilo uskutečnit.*

Těsně před začátkem školních prázdnin se v neděli dne 27. června 2021 konal od 9 hodin na hřišti již tradiční **Hodový fotbalék**. Zúčastnili se ho nejlepší hráči ze Slatinek a širokého okolí, kteří svými sportovními výkony nadchli a potěšili všechny přítomné diváky. Nesmíme zapomenout ani na naše mladé hráče – jejich bojovná a odhodlaná hra byla velkým a příjemným překvapením. Na všechny zápasy byli hráči výborně připraveni a jejich výkony se mnohdy vyrovnaly svou taktickou a technickou úrovní vrcholným evropským fotbalovým klubům 😊.

Další významná akce, a to **Tenisový a nohejbalový turnaj**, se pořádala v sobotu 11. září 2021 od 9.30 hodin. Počasí bylo nádherné, po celou dobu svítilo sluníčko a bylo teplo. Z důvodu vysokého fyzického zatížení hráčů bylo součástí turnaje bohaté občerstvení. To odborníci na výživu nastavili tak, aby hráči mohli doplňovat vysoký úbytek kalorií pomocí specialit z udriny. Pitný režim pak dodržovali pomocí zlatavého moku, popřípadě kofolou.

Turnaj ve čtyřhře byl z důvodu zajištění vysoké úrovně hry obsazen elitními hráči. Tento záměr pořadatelům vyšel a diváci mohli vidět, jak se jejich kvalita promítla do všech aspektů hry. Díky tomu se jednalo o nezapomenutelný zážitek, na který všichni budeme dlouho vzpomínat.

Tomáš Čepec

Samozřejmě i na příští rok plánujeme naše tradiční sportovně-kulturní akce, na které si vás dovoluujeme tímto pozvat. Pokud nám to epidemiologická opatření dovolí, budeme pořádat:

- 22. 1. 2022 Rockový ples
- 12. 3. 2022 Ping-pongový turnaj
- 07. 5. 2022 Vatra
- 25. 6. 2022 Hodový fotbalék
- 10. 9. 2022 Tenisový a nohejbalový turnaj

*Na závěr bychom všem rádi popřáli
krásné vánoční svátky
a hodně zdraví a štěstí do nového roku 2022.*

Říjnový výlov rybníka se mimořádně vydařil

Letošní výlov rybníka uspořádali hasiči po roční (covidem vynucené) přestávce 9. října 2021. Obzvláště nás potěšila hojná účast návštěvníků, kteří si za pěkného počasí užili nejen vlastní výlov s kapitálními úlovky, ale hlavně nabídku rybích specialit. Smažený kapr nebo pstruh s bramborovým salátem možná mnohým připomínal štědrovečerní menu. Rybí polévka také zahřála a potěšila.

K výlovu již tradičně patří i dobrá hudba, kterou ve stylu country produkovali členové skupiny NEPIJOU. Nechyběly ani ukázky country tanců.

Množství spokojených návštěvníků nás utvrdilo v tom, že tato akce má ve Slatinkách své stálé místo. Také možnost zakoupení živých ryb dovezených „profesionálními“ rybáři využilo mnoho zájemců. Je možné, že se některý ze zakoupených kaprů objeví i na Štědrý večer. A to buď v tradiční úpravě, nebo v různých kuchařských variacích. Dobrou chuť!

Nadcházející vánoční svátky a rok 2022 v klidu, zdraví a pohodě všem občanům Slatinek přeji hasiči.

Jan Chudoba, Starosta SDH Slatinky

Foto: M. Prokopová a J. Coufal

MLADÍ HASIČI

Mladého hasiče navštěvovalo letos ve Slatinkách 12 dětí. Sezónu jsme zahájili hned o prázdninách, a to krátkým soustředěním v Luděrově na tamní „Naší malé farmě“.

Spali jsme ve stanech a celé dva dny jsme strávili hraním nejrůznějších her, zdokonalováním se v požární všestrannosti, staráním se o zvířata, jízdou na koních a procházkami s kozami a lamáčkem. I na noční hru došlo. A i přesto, že nás zastihla pořádná bouřka, jsme si všichni výlet moc užili.

Foto: archiv hasičů

Od září jsme pak začali s přípravou na soutěže. Letos jsme se zúčastnili už dvou. První byla *O pohár starosty obce Smržice*, kde se soutěžilo v požárním útoku. Druhou soutěží byl *Plamen* v obci Domamyslice. Tam jsme si vzájemné klání nejen užili, ale dosáhli jsme i na velmi dobré umístění.

Z Plamene jsme si tak dovezli dobrý pocit, ale hlavně novou chuť se „hasičině“ dále věnovat.

Pokud vás zajímá, jak to u nás chodí, navštivte naše facebookové stránky Mladí hasiči Slatinky, kde můžete nakouknout na fotky a videa z tréninků i soutěží.

A pokud je ve Slatinkách někdo, kdo do Mladého hasiče zatím nechodí, ale rád by, nejlepší je nás přímo navštívit. Setkáváme se každou středu od 16.30 hodin na návsi u zbrojnice.

Ludmila Bendová,
vedoucí Mladých hasičů

Na jaře bude pro obyvatele Slatinek nachystaně **stanoviště pro uložení bioodpadu**. Zbývá dodělat některé terénní úpravy, aby se vám tam dobře chodilo, a místo může začít sloužit. Bude určeno pro sběr posekané trávy, plevele, zbytků rostlin, listů, hrabanky, štěpky, zeminy, popela ze dřeva, hoblin, sena a podobně.

Při vstupu do obce jsme instalovali nový prvek zvyšující bezpečnost. Jedná se o tubus obsahující reflexní samolepky. Samolepky si jednoduše vyjmete ve spodní části tubusu a nalepíte na kolo, koloběžku, bundu nebo tašku. Ve tmě jste pak díky reflexním vlastnostem viditelní. Tento tubus jsme pořídili v rámci projektu Svazu místních samospráv České republiky **Rozšíření retroreflexních prvků do menších obcí**. Tak snad nikoho nenapadne zásobník ničit.

MP

Sladké Vánoce aneb jak je to s těmi obávanými cukry

Zase je rok za námi a navzdory pandemii jsou tu opět Vánoce. Těšíme se na pohodu, dárky i vánoční dobroty. Naši předkové si Vánoce uměli užít. A co my? Úklid – stres. Nákupy – stres. Pečení – stres. A ty dobroty? Pro mnohé také stres. Ze všech stran na nás útočí informace, jak je nebezpečné mít nadváhu, jak se o Vánocích přejídáme, jak si v novém roce dáváme předsevzetí, která neplníme. Čeho se tedy máme bát?

V posledních padesáti letech byl za našeho největšího nepřítele označován **tuk**. A tak jsme hledali náhradní řešení pro štědrovečerní večeři, vybírali v obchodech nízkotučné potraviny nebo ještě lépe potraviny bez tuku. Recepty našich babiček? Nepoužitelné.

S 21. stoletím přišel nový nepřítel – **cukr**. Cukry v potravinách bývají označovány jako **sacharidy**, karbohydráty, uhlohydráty. Dělí se na jednoduché a složené (komplexní). Pokud mluvíme o vánočním cukroví, máme na mysli cukry jednoduché. Jak to tedy s těmi cukry je? Tělesné buňky potřebují cukr (glukózu) jako zdroj energie. Ale pokud ho přijímáme nadbytek, ukládá se hlavně v játrech ve formě glykogenu nebo se skladuje v tukové tkáni. U dospělého člověka je **doporučená dávka cukru 60 g na den** (to jsou tři středně velká jablka), za rok bychom neměli sníst více než **20 kg cukru**. Zatím bohužel průměrný Čech spotřebuje ročně **38 kg cukru**. S tím by se mělo něco dělat.

Určitě jste někdy slyšeli pojmy **glukóza, fruktóza, sacharóza**. Na ty si dejte pozor. Kde je najdeme?

- ❄ **Glukóza** (hroznový cukr) – v plodech a medu
- ❄ **Fruktóza** (ovocný cukr) – v ovoci
- ❄ **Sacharóza** (řepný nebo třtinový cukr)

Takže je úplně jedno, zda k pečení použijete med, řepný nebo třtinový cukr (ty cukry se opravdu liší jen barvou).

Novým trendem ve stravování je také používání **umělých sladidel a sirupů**. Jak je to s nimi?

Ze sirupů lze doporučit:

- ❄ **Březový sirup** – obsahuje spoustu minerálů, hodí se pro teplou i studenou kuchyni.
- ❄ **Rýžový sirup** – vyrábí se fermentací rýže, je méně sladký, vhodný pro teplou i studenou kuchyni.
- ❄ **Čekankový sirup** – vyrábí se z kořene čekanky, je bezlepkový s vysokým obsahem vlákniny.

Syntetická sladidla – **xylitol, sorbitol, sukralóza** – jsou mnohonásobně sladší než cukr a v potravinách jsou označovány jako „éčka“. Jsou sice schválená jako náhradní sladidla, ale...

Dost teorie, vraťme se k vánočním dobrotám. Čím tedy osladit vánoční cukroví? A dát si ho vůbec? Samozřejmě, že ANO 😊. Při pečení stačí zmenšit množství cukru v receptu a při mlsání hlídat zkonsumované množství. O svátcích dbejte od rána na dostatečný příjem bílkovin (vejce, maso, sýry, jogurty). Čím více jich sníte, tím méně budete mít chuť na sladké. A hlavně se hýbejte! Pohádky budou v průběhu roku opakovat, tak se zvedněte a běžte na procházku. Pak bude mlsání zasloužené.

Lidem často dělá starost, co snědí mezi Štědrým dnem a Silvestrem. Přitom by se měli starat spíš o to, co snědí mezi Silvestrem a Štědrým dnem. Tak sladké Vánoce!

Marie Šťastná

Fauna Slatinek a okolí • Střízlík obecný

V minulém měsíci jsem s dětmi koukala z okna na zahradu a náhle jsme zaregistrovali hbitý pohyb na zemi. Na první pohled to vypadalo jako malá myška běžící mezi kameny. Při bližším pohledu se však ukázalo, že nejde o myšku, ale o ptáčka! Se svým skořicově hnědým peřím, do vzduchu vztyčeným ocasem a tvarem těla jako vlašský oříšek se tak dal snadno zaměnit s myší.

V loňském zimním čísle se článek věnoval našemu nejmenšímu ptákovi, králíčkovi obecnému, v tom letošním je třeba zmínit ještě dalšího, který by mu mohl konkurovat. Protože je ale o několik gramů těžší, nemá šanci tuto soutěž vyhrát. Článek dnes bude o dalším roztomilém ptáčkovi nevelkého vzrůstu, střízlíkovi obecném.

Střízlík obecný je droboučkový jako oříšek (slovenština ho trefně nazývá oriešok = česky oříšek). Zbarvení má v několika odstínech hnědé, bez výraznějšího poznávacího znaku, snad kromě hnědobílého nadočního proužku. Zobák má dlouhý, špičatý a lehce zahnutý. Jeho šídlovitý tvar nám napovídá, že je to hlavně hmyzožravec (jen vzácně se živí i bobulemi). Však ho také v zimním období můžeme spatřit častěji na zahradách, jak poskakuje ve škvírách mezi nachystaným dřevem na otop, v mezírkách mezi zdmi

a na zídkách, kde vyhledává různé schované zástupce hmyzí říše, nejčastěji pavouky nebo larvy. Mimo zahrady může být spatřen i v nízkém porostu poblíž rybníka či v lese, zvláště v naskladněných kládách či v hromadách klestí. U nás se zpravidla vyskytuje celoročně, ptáci ze severu odlétají na zimu nejčastěji do západní Evropy.

Na svoji malou velikost má překvapivě silný hlas, který se dá přepsat jako „cerrrr“. Zní zvonivě a stejnoměrně, podobně jako zpěv kanára. Zpívá po celý rok, nejčastěji z úkrytu. V hnízdní sezoně si samec obsazuje vlastní revír, v němž rozestaví několik hnízd, ve kterých chybí teplá výstelka. Samička si poté vybere jedno z nich, které pak dostaví a připraví na hnízdění. Ostatní hnízda využívá nejenom on, ale později i mláďata vylétnutá z hnízda jako úkryt k přespávání. Hnízdo je kulovité, jen s vletovým otvorem, vystlané peřím a zvířecími chlupy. Umisťuje ho poblíž země, do hromady klestí, mezi kořeny stromů, do skály, do ostružiní apod., vždy však maximálně do dvou metrů výšky. Samička do hnízda klade 5 až 8 bílých, lehce skvrnitých vajec, na kterých sedí asi 14 dní. Po vylíhnutí se o mláďata stará samotná samička, teprve po vylétnutí z hnízda je opatrují oba rodiče. Zajímavostí je, že se, pro podobnost vajec s vejcem kukaččím, často stává hnízdo střízlíka hostitelem kukačky.

Nejvíce ohrožený je predátory, mezi něž patří především kočka domácí, liška obecná, kuna a také někteří dravci.

Ač jsou to ptáci hlídající si své teritorium, vzhledem ke své velikosti v době mrazů snadno prochladnou, proto často nocují schoulení pohromadě v jednom hnízdě, aby lépe udrželi teplo.

Přejme těmto roztomilým hnědým kuličkám, ať je tato zima co nejméně mrazivá a my se můžeme stále těšit pohledem na jejich veselé poskakování.

© OliverBPhotography

Andrea Jakubcová

Představujeme vám Jana Chmeláře, mladého autora ze Slatinek. Do vánočního čísla zpravodaje přispěl básní, kterou kdysi napsal pro své prarodiče. Dnes studuje na Univerzitě Palackého v Olomouci a literární tvorbě se

věnuje stále intenzivěji. V současnosti by mu měl vyjít román pro mladší generaci milovníků fantasy literatury **Huggigovo prorocství**. Autora podpořit a na vznik románu přispět můžete i vy – <https://bit.ly/KupProrocstvi>.

Tam v dáli mrazové pustiny • Jan Chmelář ml.

Minul čas podzimní, ten listí svět,
čas básnických to krásných vět.
Čas barev stromů, deště zvuku.
Chystá se spánek bříz i buků.

Přichází závěje a bílý sníh,
děti, co jezdí na saních.
Krásná, však krutá, hrdá i milá.
Přichází závěje, přichází zima.

Táhne se do dáli tajemný les,
v měsíčním světle chvěje se vřes.
Zamrzl, křehký je, ztratil svůj cit.
Zima naň útočí, jak bude žít?

Za lesem, za kopci, mrazová pustina,
vítr tam burácí, letí dál k vidinám.
Vidinám dalekým, kde teplo krbu
hoří a plápolá v dřevěném srubu.

Jen větre skuč a ozvěno, hraj,
kde končí magický ledový kraj?
Nastala noc, hluboká jen,
po ní však přichází zářivý den.

Kde slunce svít a mrazu břit,
dá sněhu zář a jasný třpyt.
Rybníku tvář, to ledu je lesk,
života nit – vzpomínek stesk.

Za kopci, na konci mrazové pustiny
útulné světýlko nádherné vidiny.
Babička s dědečkem u krbu sedí,
do dáli za lesy, za kopce hledí.

Kdo zamyslí se nad tím jen,
zjistí, že není to jen a jen sen.
Čas básnických to krásných vět
je zima též. I zimní svět.

V adventu nastává ve většině domácností období pečení vánočního cukroví. Tím nejtýpčtějším bývají kromě perníčků i vanilkové rohlíčky. Recept na ně se v rodinách často dědí z generace na generaci. Jsou oblíbené nejen pro lahodnou chuť, ale možná ještě víc pro onu typickou vůni vanilky. Když se při pečení line celým bytem, znamená to, že Vánoce jsou opravdu tady...

Věčně usměvavá Alena Svobodová se vždycky chtěla stát cukrářkou. I když se dnes věnuje jiné profesi, pečení je

jejím velkým koníčkem. Ochotně peče dobroty také na různá slavnostní setkání, která pořádá obecní úřad. Tak jsem ji poprosila o ten „její nej“ recept, který má od své babičky. Z článku paní Marie Šťastné už víme, že s cukrem bychom měli o svátcích zacházet opatrně, ale po dobře odvedené práci (třeba při stavbě sněhuláka) si snad můžeme alespoň trochu zahřešit 😊. Tak vyzkoušejte... MP

Babiččiny vanilkové rohlíčky

250 g hladké mouky
200 g másla
100 g namletých vlašských ořechů
70 g moučkového cukru
40 g žloutků
vanilkový lusk

V míse smíchejte mouku, cukr a ořechy. Do směsi přidejte semínka z vanilkového lusku a studené máslo. Rukou prohněťte, přidejte žloutky a zpracujte těsto. Zabalte ho do fólie a dejte alespoň na dvě hodiny odležet do lednice. Po vyndání si těsto rozdělte na několik částí a z nich vyválejte válečky. Z válečků odkrajujte stejné kousky a vytvarujte rohlíčky. Na pečicím papíru rohlíčky pečte ve vyhřáté troubě na 150 °C do zlatova. Ještě teplé je obalujte ve vanilkovém cukru, dejte vychladnout a odležet.

❄️ Poklady za našimi humny – Šalvěj lékařská ❄️

Přichází zima a na nás opět útočí nepřízeň počasí a viry. Jak jinak si pomoci než dobrým bylinkovým čajem, který zahřeje a vyžene neduhy z těla? Jednou z našich neznámějších a nejpoužívanějších protizánětlivých bylinek je **šalvěj lékařská**. Od jara do podzimu kráší spoustu našich zahrádek a ani v zimě její listy neopadají.

K nám se šalvěj dostala ve středověku z jižní Evropy. Jde o polokeř dorůstající do výšky 70 cm, se světle zelenými oválnými listy a fialovými drobnými kvítky. Botanicky se řadí do čeledi hluchavkovitých. Od května do srpna sbíráme za slunečního svitu listy. V tomto čase totiž obsahují nejvíce silic.

Naše babičky ji rády používaly a ctily pro její širokospektrální využití. Léčí vně i vnitřně. Obsahuje antibakteriální, antivirové, antimykotické a protirakovinné látky, silici salviol, kafr, hořčiny, saponiny, pryskyřice, vitamíny řady B, třísloviny a podporuje tvorbu estrogenu. Nedoporučuje se její dlouhodobé užívání pro stopový obsah jedovatého tujonu. Při kojení a těhotenství je šalvěj dokonce kontraindikována.

Nálev ze šalvěje pomáhá při zánětech horních i dolních cest dýchacích, při zánětu žaludku, střev (je potřeba ho pít nalačno), při menstruačních potížích, v klimakteriu, při zánětech uzlin, angíně, zánětech kůže, akné, nechutenství, zánětu kůže, při jaterních onemocněních a zánětech nervů. Doporučuje se také podávat při křečích, obrně nervů a roztroušené skleróze. Šalvěj je výborným prostředkem proti pocení, předchází vzniku krevních usazenin a mrtvice.

Odvar používáme při rakovině, zánětech míchy, pásovém oparu, zánětech zubů a vleklých mykózách. Vhodný je výplach při zánětech uší.

Sedací koupel je vhodná při ledvinových kolikách, zánětech pohlavních orgánů, nervové slabosti, úzkostech a depresích.

Listová kaše se používá při zánětech kůže, zánětech křečových žil, bérkových vředech, pásovém oparu i jako zábal při kašli a angíně.

Kloktadlo pomáhá při zánětech zubů, parodontóze a zápachu z úst.

Šalvěj je také znamenitým **kořením**. Přidává se v malých dávkách podobně jako tymián a saturejka do mastných jídel z divočiny, vepřového, husího a krůtího masa. Podporuje totiž trávení tuků.

Šalvěji byla přisuzována čarodějná moc. Používala se jako **vykuřovadlo**, její dým měl chránit dobytek i obydlí před nemocemi a zlými duchy. Pravdou je, že uvolňované silice mají desinfekční účinky. Indiánští šamani dodnes používají při rituálech šalvěj bílou, která očisťuje tělo i ducha. Naše babičky byly moudré ženy.

Výborný je také **šalvějový sirup**, který je v zimě naprosto skvělým preventivním prostředkem.

Ráda bych se s vámi podělila o rodinný recept na virové nemoci. I toho strašáka, který nám už tak dlouho kazí náladu...

1 díl šalvěje lékařské, 2 díly lípy a 1 díl tužebníku lékařského nebo jilmového smícháte a připravíte si nálev v poměru jedna polévková lžička na ¼ l vroucí vody. Deset minut louhujete, scedíte a můžete osladit medem. Popíjíte co nejteplejší a současně inhalujete. Vhodné je vypít denně 1 litr. Zbytek směsi uchovávejte v uzavřené sklenici na tmavém místě.

Pevné zdraví a náruč lásky v příštím roce vám přeje vaše bylinkářka

Eva Dojavová

NEVŠEDNÍ LIDÉ ZE SLATINEK

Galerie zajímavých obyvatel Slatinek pokračuje! Tentokrát jsem oslovil člověka, k jehož zájmům a aktivitám může být blízko leckdo z nás. Mám na mysli pana **Oldřicha Lakomého**, známého chovatele drobné domácí zvěře, zvláště králíků, a především odborného posuzovatele chovatelských soutěží. Dosud se v této roli zúčastnil 266 soutěží, na kterých posoudil celkem 20 020 králíků! To je více než úctyhodné číslo, ale také projev nadšení a zapálení pro věc, které člověku přisuzují právě tu hodnotu, kterou vyniká. Navíc Oldřicha Lakomého

ke zvířatům poutá velká náklonost a láska. Nejednou z nás někdy něco choval, na vesnici je hejno drůbeže či králíkárna docela běžná věc. Vztah Oldřicha Lakomého k jeho zvířecím společníkům je však jiný. Bere je jako blízké, navíc výjimečné, mnohdy raritní zástupce speciálních plemen, kterým věnuje pro jejich krásu a zvláštnost neobyčejnou péči a pozornost. Jeho zájmy jsou však širší. Vedle chovu, tedy v podstatě utváření zvláštní sbírky živých tvorů, se věnuje i dalším sběratelským aktivitám (např. ozdobným chladným zbraním ad.).

Králík zaječí

Oldřich Lakomý má v okolí Slatinek své kořeny. Narodil se v Prostějově, poté žil v Lípách a od pěti let v Třebčíně. Vyučil se krejčím a po většinu života dělal v prostějovských oděvních závodech tzv. „stříhačskou“ (na speciálních počítačích zpracovával stříhy). Dnes ve svém domě společně se synem, kterého pro lásku k těmto drobným tvorům také získal, chová a opatruje nejen králíky, ale i několik druhů drůbeže. Je členem Českého svazu chovatelů, okresním registrátorem, porotcem výstav a také publikuje v časopise *Chovatel* odborné články. Snad tento krátký rozhovor zprostředkuje nahlédnutí do velmi specifické sběratelsko-chovatelské činnosti.

Jak dlouho se chovu králíků věnujete a pamatujete si svého prvního?

Když to vezmu po řadě, tak se účastním chovatelství od roku 1973, takže celkem už 49 let. Celou tu dobu jsem pořád v jedné organizaci, v Kostelci na Hané. Vztah ke zvířatům jsem měl odmalička. Pravidelně jsme chodili do Kostelce na hody, protože máma odtamtud pocházela, a tam byla vždycky tradiční výstava. A tak jsme tam chodili a v tom roce 1973 jsem si tam koupil prvního králíčka od pana Rajtra a přihlásil se do organizace.

Na co se ve své chovatelské činnosti specializujete?

Já od začátku chovám králíky ruské. Začal jsem s černou kresbou, po vojně jsem přešel na modrou kresbu, a ty modré rusáky mám furt. Já jsem u zvířat zatížený na modrou barvu. Chovám přitom plemena, která jsou velice vzácná. Mám sice pár hermelínů, ale jinak hlavně ty speciální – vedle modrých teď i zvláštní plemeno kuních bílopesíkatých modrých. To jsou takoví mazlové. Když to jdu nakrmit, tak je musím nejdříve pohladit, přitulit se. Vedle těchto jsem ale samozřejmě vyzkoušel spoustu dalších, vedlejších plemen, např. zakrslíky. V jednu chvíli, když jsem se vrátil z vojny a neměl jsem ještě dost těch ruských, to jsem měl třeba i belgičáka...

A pamatujete si nějaké své zvlášť výjimečné zvíře?

No, ano, třeba teď zrovna na jednoho králíka. Toho jsem měl od pana Vaněčka, ten byl po rodičích ze Švýcarska a z Německa. Jeho potomka jsem potom prodal a teď se náhodou stalo, že si pojedu pro dalšího králíka, a to je jeho syn. Takže budu mít vlastně vnuka toho mého původního, a to mám radost. Ale pamatuji si i na další, měl jsem pár opravdu hezkých, vynikajících zvířat.

Ale u vás doma se nevěnujete jen králíkům?

Ne, máme i drůbež. Teď mám tři kmeny (skupiny) japonských křepelek v bílé

barvě. Zkoušel jsem totiž k tomu dotáhnout i syna, ke králíkům. To ho ale nevezalo. Nakonec ho zaujalo, když jsem si jednou pořídil od jednoho chovatele ze Stařehovic pár indických běžců, to jsou kachny. To ho zaujalo, tak si je vzal a teď se specializuje na drůbež. A pomalu se taky připravuje na roli posuzovatele. Taky jsem mu k tomu pořídil takovou bichli plemen... Dlouho choval husy, teď má vedle těch běžců i kachny zakrslé čárkované, to je takový roztomilý tvoreček. A potom novoanglické bojovníčky, slepičky, můj brácha jim říká „zakrslí čápi“, to bylo původně vyšlechtěné jako bojové plemeno. A ještě bažanty zlaté.

Vy však sám jen nechováte, ale účastníte se i dalších aktivit v rámci chovatelského svazu?

To ano. Časem mě totiž stáhl bývalý předseda okresní organizace, abych šel dělat na okres. Řekl prostě: „Oline, pojď na okres!“ No tak mě přesvědčil. A tak tam mám na starosti králíky a hlavně se starám o okresní soutěž. To už moc let vedu a jde o to zajišťovat pro to všechny potřebné podmínky. Na okrese dělám i registrátora a registruji i v naší základní organizaci. Bez takové registrace se nemůže zvíře soutěží účastnit. Každý registrovaný králík má vlastní průkaz, potvrzující jeho původ o dvě generace zpátky, máme k nim takové rodokmeny. Já mám ke každému králíkovi navíc v počítači vlastní evidenční list. Jsem takový statistik, mám to rád všechno podchycené. No, a po letech jsem se rozhodl, že bych mohl zkusit taky to posuzování.

Co to obnáší být porotcem?

To se musí dělat zkoušky. Tři roky jste jako adept, to znamená, že se musí jezdit po výstavách. První rok se jen zapisuje, druhý a třetí rok už nechají posuzovatele i posuzovat. No, a potom

se musí udělat ty zkoušky a posuzuje se. A posuzovatelé jsou taky sdružení ve zvláštním sboru s předsedou, to je orgán většinou čtyř až pěti lidí. Ti se potom většinou schází při větších výstavách. Já se posuzování věnuji od roku 1999. A posuzuje se podle tady této „útlé knížky“ (*pan Lakomý přináší obří knihu chovatelských standardů*). To je vzorník plemen králíků. Tady najdete všechny druhy králíků, kteří se u nás chovají. Má to všeobecnou a potom hlavně speciální část. A potom se dělá každý rok ještě školení posuzovatelů, tam se ještě proškoluje a případně se probírají stížnosti, když je podají páni chovatelé. To se taky někdy stává.

Kuní bílopesíkatý modrý

Co všechno se na králících posuzuje?

Je to dané základními kritérii, která jsou shrnuta v tom vzorníku standardů. Posuzovatel kontroluje v první řadě váhu plemene podle určitého věku, to je jedno z hlavních kritérií, podle kterých se boduje. Potom jsou to kategorie tvaru, králík musí mít třeba ladnou zád', nožky mají být správně velké a silné, krk, délka oušek, potom typ, srst, barva a přesnost její kresby. Představují se tzv. kolekce – po čtyřech králících, králík se boduje do 100 bodů, ale většinou to nejlepší je tak 95–96 bodů. Základní standardy mám běžně v hlavě, kromě těch vzácných plemen, to je hodně speciální. Jsou některá, která se vidí jen jednou za čas. Na to je ten vzorník, když narazím na málo chované plemeno, proto s sebou tu knížku na výstavu nosit musím. Pak řeknu: *Počkejte, já si to musím najít*“ a nalistuji si a přečtu, jak co má přesně vypadat, a podívám se třeba, jaké jsou vady, a posuzuji. Některá plemena se totiž chovají a vystavují jen jednou za čas.

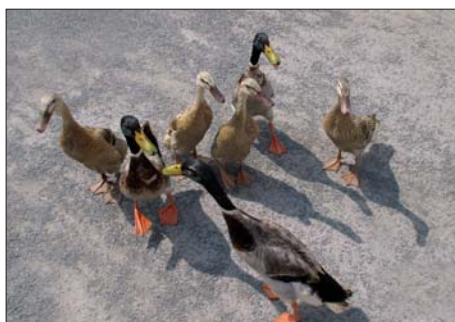
A kdo se může vlastně na výstavu přihlásit?

Musí být členem Českého svazu chovatelů a musí mít registrované, v případě králíků tetované zvíře. V rámci svazu jsou potom dalším stupněm krajské, okresní a základní organizace. A jednotliví chovatelé se mohou sdružovat

v klubech daného plemene. My jsme takto před čtyřiceti lety ustavili klub kuních, ruských a siamských králíků. Z tehdejších zakladatelů jsme nyní zůstali čtyři. Náš klub má 15 členů z celé republiky a jeden je ze Slovenska. Děláme v rámci toho i speciální výstavy těch výjimečných plemen, aspoň jednou za rok, a vzájemně si králíky posuzujeme. A taky máme vlastního registrátora zvířat.

A jaká všechna zvířata se vlastně dají chovat a potom vystavovat?

Každý může teoreticky chovat, co chce, to není úplně dané. A pokud jde o počet, tak vystavovat může každý taky kolik chce. Na výstavách se posuzují hlavně králíci, drůbež a holubi. V rámci drůbeže můžou být i exoti. Taky se někdy vystavují nutrie a další druhy zvířat. Ale tady ty méně chovaná zvířata, jako třeba morčata, ty mívají zvláštní výstavy, většinou celostátní, tzv. speciálky. Bohužel se teď výstavy hodně rušily. No, jsou to velké podniky, třeba teď v Brně, kde se právě výstava zrušila, mělo být skoro 3 000 zvířat. Anebo v Nitře. Ale většinou jezdím tady po okolí a sousedních okresech. Občas mě ale pozvou i dál. Třeba mě rádi zvou do Vrba pod Pradědem a naposledy jsem posuzoval národní výstavu mláďat v Přerově. Konají se různé výstavy – okresní, krajské i celostátní, ty jsou teď v Lysé nad Labem a taky je teď začal dělat ten Přerov. A tam teď pravidelně vystavuji. No, hodně celostátních výstav jsem se zúčastnil a mám přitom právě ono specifikum, že se účastním s kolekceci těch vzácných plemen.

A jak výstavy vlastně probíhají?

Většinou probíhají několik dní, dva až tři. Na začátku se posuzuje a potom je otevřeno pro veřejnost. Někdy se k výstavám připravují i luxusní katalogy s oceněními. Po výstavách základních organizací existuje i krajská úroveň, kde se vybírá po 20 kusech králíků, drůbeže a holubů, a to taky někdy vybírám já, na základě předchozích výsledků.

A posuzovatelů, těch bývá na chovatelských výstavách kolik?

To záleží podle zvířat. Každý posuzovatel, třeba králíků, má tzv. standard 60 zvířat, i když může posuzovat až do stovky. Nad sto už by tam měli být dva posuzovatelé. Já občas dělám víc než sto, ale to už je velký záběr. Ti posuzovatelé si to rozdělí a každé zvíře posuzuje jen jeden z nich.

A jak je náročné posuzování – kolik výstav ročně se zhruba zúčastníte?

No, hlavně mě to baví. V normální době jsem se ročně účastnil jako posuzovatel a vystavovatel dvanácti až třinácti výstav. Letos jich mám sedm. To musí bavit! Stejně jako to chovatelství. Jsou chovatelé, kteří na tom chtějí vydělávat, ale v naprosté většině je to z nadšení, protože jsou s tím spojené i nemalé náklady a souvisí s tím i problémy. Loni jsem měl velký problém, že mi selhala kombinovaná vakcína, kterou mi veterinář očkoval, a uhynulo mi několik králíků. Je to náročné, má to svá pravidla, ta vakcinace. A občas se prostě stane, že ty nemoci řádí. Je kolem toho hodně práce. Ale zaplatit Pánbůh za to. Kolikrát člověk vstane a řekne si: „*Mně se nic nechce.*“ Ale já musím. No, stejně bych nevydržel sedět a hledět do blba.

A můžete vystavovat i Vy jako posuzovatel?

Ano, můžu. Ale když je na výstavě posuzovatel sám, tak si vlastní zvířata posuzovat nesmí. Někteří to někdy dělají, ale já to nedělám. Ale když je druhý posuzovatel, tak ten mi je posoudí.

Zmínil jste i stížnosti chovatelů. Smíří se vždycky účastníci soutěže s případným neúspěchem svých zvířat?

To víte, vždycky se najde nějaký rejpal, kterému se nelíbí to nebo ono. Ale většinou se to bere sportovně. Rozhodnutí posuzovatele se nedá zvrátit, pokud se námitka neuplatní ještě před koncem výstavy. Dokud posuzovatel neodejde, tak může udělat jakoukoliv změnu. Ale většinou se tomu přirozeně brání. Ale to víte, člověk je chybující a někdy chybu udělá. Ale já musím zaklepat, zatím se mi to nestalo a žádné stížnosti jsem řešit nemusel.

A co ocenění Vašich zvířat, kolika výstav jste se zúčastnil a jaké jste obdržel ceny? (Pan Lakomý mě vede do své pracovny, kde se, stejně jako v dalších místnostech, nachází desítky trofejí a ocenění.)

Za těch 49 let, co se tomu věnuji, jsem samostatně obeslal 366 výstav, kde

Foto: archiv Lakomých

jsem vystavil svých 3 643 králíků a obdržel celkem 297 cen. Také se synem se účastním výstav drůbeže, těch bylo 235 a vystavovali jsme 1 035 kusů drůbeže a získali za to 113 cen. A jen okrajově to jsou holubi. S nimi jsme se zúčastnili „jen“ 84 výstav a získali zatím osm ocenění. Nejvíc si vážím tam toho na pohled škaredýho talíře – ceny z Národní výstavy z Brna, to je první moje ocenění z celostátní výstavy. To jsem byl tehdy ohromně překvapený, že se mi to povedlo získat.

Když se dívám na ty stovky cen, tak to už ale pomalu nemáte kam dávat...

Vždycky se najde nějaký místo (usmívá se přitom).

Na závěr rozhovoru mi pan Oldřich Lakomý ukazuje několik svých králíků a je vidět, jak láskyplný a starostlivý vztah k nim má. Stejně jako ke skupině svých čtyř pejsků, milovaných „čivaviček“, se kterými možná pana Lakomého můžete někdy potkat na procházce do jeho rodných Líp.

Rozhovor vedl Ondřej Jakubec

Pokud k nám letošní zima bude štedrá a dovolí, aby zamrznul rybník, bruslaři si po letech přijdou na své. Prosíme však, abyste před zamrznutím neházeli do vody klacky nebo velké sněhové koule. Každá nerovnost či překážka v ledu znamená samozřejmě problém.

Foto: M. Prokopová

Své názory, nápady a připomínky pište na obec@slatinky.cz • Zpravodaj je tu pro vás, přivítáme vaše příspěvky.

Na adrese: <http://slatinky.g6.cz/> najdete minulá čísla Zpravodaje, na adrese www.slatinky.cz toto číslo.

Zpravodaj aneb novinky v obci Slatinky • Vydává: Obecní úřad Slatinky, adresa: Slatinky 111, 783 42 Slatinice, tel.: 582 373 487. IČ 00288764. Periodický tisk územního samosprávného celku, vychází dvakrát ročně, e. č. MK ČR E 21921. Redakce tohoto čísla: doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D., Ing. Oldřich Prokop a František Hrazdil. Odpovědná a technická redaktorka: Monika Prokopová. Tisk: Profitisk group s. r. o., www.profitisk.cz